

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Exegeticus Ad Librum III. Decretalium Gregorii
IX. Contractus in specie secundum rubricarum ordinem
exponens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. I. Quid sit Permutatio? Et quis permutare possit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63816)

verit, non propterea tota res incidit in commissum, sed sola portio non solvens.

40 His Controversiis subjungimus illam quæstionem: An, sicut emphyteuta non potest inconsulto domino emphyteusin vendere, ita quoque dominus invito emphyteuta dominium directum alienare nequeat? Responde-

mus, hanc obligationem non esse recipiam. Ratio diversitatis est, quod emphyteuta tanti non interfit, cui solvat, quanti proprietarii, quem sibi obligatum habeat. Zoëf. ad tit. locat. num. 59. Hartmannus Pistor. part. 1. quest. 22. n. 17. & de praxi Austriae testatur D.D. Finsterwalder cit. lib. 2. Observ. 46. num. 2.

TITULUS XIX.

De Rerum Permutatione.

CUM de Contractibus onerosis agere instituerimus, permutatio nobis prætereunda non est, quippe cui inter illos merito primus locus defertur, quoniam antiquissimis temporibus ante inventam pecuniam commercia per illam solam exercebantur, ut ex Tacito probat Puffendorff. de J. N. & G. lib. 5. cap. 5. num. 1. & constat ex §. 3. Inst. de Empt. subjungimus autem hunc Contractum ideò contractui locationis conductionis, quod is non minorem cum emptione venditione affinitatem habeat, quam locatio, & conductionis, ita, ut inter veteres Juris-Consultos dubitatum fuerit, idemne esset Permutatio, quod emptio venditio cit. §. 3. Inst. de Empt. & Vend. eique vicina dicatur in l. 2. ff. h. t. l. 2. C. eod.

§. I.

Quid sit Permutatio? Et quis permutare possit?

SUMMARI A.

1. Permutatio describitur. 2. 3. 4. Data definitionis particule exponuntur. 5. Permutatio in multis convenit cum emptione venditione. 6. Et itidem in multis differt. 7. Putant aliqui Permutationem differre, & esse alium à Contractu innominato do, ut des. 8. Sed melius alii sentiunt, qui nullum discrimen admittunt. 9. Quinam permutare possint?

Per-

1 **P**ermutatio, germanicè ein Tausch
utut vetustissimus negotiandi mo-
dus sit, utpote eò tempore fre-
quentatus, quo pecuniæ usus nondum
esset, l. 1. ff. de contrab. empt. necdum
tamen exolevit, sed multum adhuc ho-
die in foro usum habet; unde descri-
bitur, quod sit *Contractus innominatus*,
Juris gentium, bonæ fidei, quo res pro-
pria ita datur, ut alter rem propriam
vicissim det.

2 Dixi I. *Contractus innominatus* quia,
etsi *permutatio* certum nomen habere
videatur, illud tamen nimis *generale*
est, ita ut de plerisque aliis *Contracti-*
bibus putà *venditione, locatione* &c. spe-
cificum nomen habentibus prædicari
possit, idè non obstante hoc speciali
permutationis nomine, adhuc *Contra-*
ctibus innominatis meritò accensetur.
Nec quidquam facit, quod in §. 2. *Inst.*
de Empt. *permutatio* dicatur *propria*,
species Contractus quia id intelligendum
est de propria specie *Contractus inno-*
minati. D. D. Fleck in *Bibliothec. jur.*
lib. 3. tit. 3. num. 2.

3 Dixi II. *Quo res propria ita da-*
tur &c. unde colliges, *Permutationem*,
non minus, ac alios *Contractus inno-*
minatos rei traditione perfici. l. 1. §. 2.
ff. h. t. deinde quod *res propria* tradi
debeat: *rem alienam* si quis dederit,
contractui haudquaquam satisfactum
est: agitur enim utrinque de *dando*, sive
de *dominio* transferendo, & ideo etiam,
antequam *res tradita* evincatur, eo no-
mine agi potest, & alter, qui *rem pro-*
priam dedit, potest eam quasi *causa da-*
ta, *causa non secuta* condicere. l. 1. §. 4.
ff. h. t. re tamen *aliena tradita usuca-*
piendi conditio in accipientem transfer-
tur l. 4. §. 17. ff. de *usucap.* Bœhmer.

ff. ad h. t. num. 3. Huberus *ibidem in*
sine.

Hodie, cum ex quolibet *Pacto nudo* 4
tam de *Jure Canonico*, quam *moribus*
Germaniæ efficax detur actio, idem
operatur consensus de *permutando*,
quod ipsa *permutatio*, subsecuta rei tra-
ditione, nec *pœnitentiæ locus* ex parte
illius, qui *Contractum* implevit, amplius
superest. Vid. Stryck. h. tit. §. 1. & in
Cautel. Contract. sect. 3. cap. 5. §. 5.

Permutatio in multis convenit cum 5
emptione, venditione (ut supra diximus)
& idè illa *pacta*, quæ *emptioni vendi-*
tionem adjici possunt, etiam in *permuta-*
tionem locum inveniunt, ac insuper ex
hoc *Contractu* evictio præstat. l. 1. C.
h. t. & ob *vicia rei latentia* ex *adilitio*
edicto agi potest. l. 19. §. 5. ff. de *adilit.*
edict. quia utriusque par ratio est, trans-
ferendi scilicet *dominii*; ratio enim na-
turalis dicitur, ne, qui *rem morbidam*
pro *sana* dedit, locupletetur cum alte-
rius *injuria*. Schilter. *exercit. 34. §. 7.*
quin etiam, si alteruter *permutantium*
enormiter læsus est, ad *rescindendum*
contractum jus agendi habet. Bœhmer.
ad ff. h. t. num. 6. Harpprecht ad §. ult.
J. de *Empt. & vend. num. 147.* *Retra-*
ctus tamen *gentilitius* in *permutatione*
locum non habet. Frid. in *Constit. de*
Jure Protimys.

Differt autem rursus in multis ab 6
emptione venditione. I. Quod hic sit
contractus nominatus, ille *innominatus*.
II. Ille solo *consensu*, ille nonnisi *rei*
traditione (spectato scilicet *jure Roma-*
no) perficitur. III. In *emptione ven-*
ditor non præcisè obligatur, *rem pro-*
priam dare, sed sufficit, modo *vacuam*
rei possessionem tradat. l. 25. §. 1. ff. de
contrab. Empt. in *permutatione* verò

necesse est, res propria ut detur. *l. r. §. 1. 2. §. 3. ff. h. t.* IV. Quod in emptione non transeat dominium rei venditæ in emptorem, nisi pretium fuerit solutum, vel fides de eo habita; in permutatione verò per traditionem rei transfertur dominium, etsi ab altera parte Contractus nondum sit impletus *d. l. r. §. 4. ff. h. t.* ubi dicitur, quod conditio competat illi, qui ex parte satisfecit, quasi re non secuta; conditio autem datur *non domino*, & colligitur ex *l. 4. C. eod.* plures alias differentias assignat Knipschildt *de Contract. Exercit. 12. Quest. 6.* nobis has retulisse sufficiat.

7 An Permutatio differat à Contractu innominato *do, ut des*, quæritur? Multi reducunt eam quidem ad contractum innominatum *do, ut des* non in specie talem, sed genericè consideratum, quatenus Contractus *do, ut des* dividitur in *permutationem*, & in contractum *do, ut des* in specie talem, à quo illam differre existimant, quod ibi detur una species, pro specie alterius generis, v. g. *equus* pro *bove*, vel res certa pro re incerta ut *bos* in specie, pro *equo* in genere, vel *equus* in genere, pro *bove* in genere. In *permutatione* verò detur una species pro altera specie ejusdem generis v. g. *equus* pro *equo*. Et hanc differentiam colligunt ex *l. 5. C. h. t.* & aliis locis, ubi, dum mentio permutationis fit, simul etiam Vicariæ præstationis speciei pro specie fit.

8 Sed meritò ab Antonio Perez in *C. ad h. t. num. 5.* Knipschildt *d. Exercit. Quest. 4.* cum aliis tanquam inutile commentum rejicitur. Nullam ergo intercedere differentiam inter *permutationem*, & contractum *do, ut des*, defendimus, & probamus ex *l. 5. §. ff. de Præscript. verb.* ubi expressè dicitur, quando res pro re datur, non esse *venditionem*, sed *permutationem*, & tamen in fine ejusdem §. subjicitur, postquam explicatus est hic Contractus permutationis explicatum, esse contractum *do, ut des*: ergo gratis inter utrumque distinguunt AA. Confirmatur ex *l. 1. ff. h. t.* ubi semper rei mentio fit in *genere*, nunquam in *specie*, & adhuc apertius ex *l. 7. C. h. t.* ubi utrinque genus datum fuit, frumenti scilicet certa modiatio pro olei designato pondere, & tamen ibi hic Contractus ab Imperatore *permutatio* vocatur. Contraria, cum tanti non sint momenti, præterimus. Dispuncta reperies apud Knipschildt *d. Exercit. 12. Q. 4.*

9 Permutare possunt omnes eo modo, quo vel absolutè, vel secundum quid rem, aut jus suum alienare possunt. *l. 4. C. de Prædiis Minor. l. 1. §. 3. ff. h. t.* vel, qui ex dispositione juris locò domini habentur, *cap. 6. de Except. ut sunt Prælati cap. 8. de Reb. Rccles. non alien. Nov. 7. cap. 2. §. 1.* Tutores, & Curatores, qui adhibitis præscriptis solennitatibus permutare non prohibentur. *d. l. 4. C. de Præd. Minor.*

¶¶¶¶
 ¶(o)¶